

Nominativ s infinitivem

12.12. 2024

Nominativ s infinitivem

- Vazba podobná akuzativu s infinitivem
- Tvořena **infinitivem** a jménem v **nominativu**
 - **Jméno v nominativu** je vždy zároveň **podmětem** jak **infinitivu**, tak **řídícího slovesa** ve větě
 - **Řídící sloveso** ve větě je vždy v **pasivu**
 - **Podmět může, ale nemusí být vyjádřený**

*Zdá se, že Josef hledá Ježíška.
Josephus videtur lesum quaeri.*

Kdy se nominativ s infinitivem používá?

- Slovesa smyslového vnímání:
 - Videre (vidět; v nominativu s infinitivem se používá v pasivu s významem „zdát se“)
 - Audire (v pasivu: proslýchá se, že...), sentire....
- Slovesa ústního a písemného projevu
 - Dicere, scribere, tradere, explicare, negare, cognoscere...
- Slovesa vyjadřující myšlení, vědění a intelektuální aktivitu:
 - Putare, existimare, censere, intelligere...

Řídící slovesa jsou ve vazbě nominativu s infinitivem vždy **v pasivu!**

Traduje se, že Marie omylem upustila dítě.
Maria **traditur** infantem casu dimittere.

Petrus Christus, Narození Páně, cca 1430.

Překlad nominativu s infinitivem

- V češtině neexistuje podobná vazba
- Překládá se obvykle **slovesem ve 3. osobě singuláru se zvratným zájmenem se a vedlejší větou s „že“**
 - V latině je vazba nominativu s infinitivem osobní, tedy vždy vázaná na konkrétní osobu, zatímco čeština vyjadřuje podobné věty neosobně:
 - Videor, videmur, videntur... = **zdá se** (NE já se zdám, my se zdáme)
 - Traderis, traduntur, traditur... = **říká se** (NE ty jsi říkán, oni jsou říkáni)
- Podmět často není vyjádřen – vyjadřuje ho osoba určitého slovesa:
 - Videor (1. os. sg.)= já
 - traditur (3. os. sg.)= on
 - Dicimur (1. os. pl.) = my

Bertoldo Daddi, Narození páně, cca 1330

Příklad: *Amici mei dicuntur omnia bene intelligere.*

Vyhledáme určité sloveso a jeho podmět:

Dicuntur (určité sloveso)

Amici mei (podmět)

Určité sloveso přeložíme zvratným slovesem ve 3. osobě sg. A přidáme „že“:

Dicuntur

Říká se, že...

Latinský nominativ se stane podmětem věty vedlejší s „že“:

Amici mei

Říká se, že **moji přátelé**

Latinský infinitiv přeložíme jako přísudek věty s „že“ v náležitém čase:

Intelligere

Říká se, že **moji přátelé rozumí**

Přeložíme zbylé větné členy:

Omnia bene

Říká se, že **moji přátelé všemu dobře rozumí.**

Časy infinitivů ve vazbě nominativu s infinitivem

- Mohou se vyskytovat **všechny latinské infinitivy**
- **Participia** futura aktiva a perfekta pasiva se shodují s podmětem v pádu, rodě a čísle (jsou tedy v **nominativu**)
- Podobně jako u akuzativu s infinitivem vyjadřují **předčasnost, současnost** či **následnost** vzhledem k ději určitého slovesa:
 - Inf. prézenta aktiva: *Angeli **cantare** dicuntur*. Říká se, že andělé **zpívají**.
 - Inf. prézenta pasiva: *Angeli **cantari** dicuntur*. Říká se, že andělé **jsou opěvováni**.
 - Inf. perfekta aktiva: *Angeli **cantavisse** dicuntur*. Říká se, že andělé **zpívali**.
 - Inf. perfekta pasiva: *Angeli **cantati esse** dicuntur*. Říká se, že andělé **byli opěvováni**.
 - Inf. futura aktiva: *Angeli **cantaturi esse** dicuntur*. Říká se, že andělé **budou zpívat**.
 - Inf. futura pasiva: *Angeli **cantatum iri** dicuntur*. Říká se, že andělé **budou opěvováni**.